

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 21 lipca 2015 r.

Irena Lipowicz

V. 7011.60.2015.AA

Pani

EWA KOPACZ

Prezes Rady Ministrów

Szanowna Pani Premier,

W centrum kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich jest jakość stanowionego prawa, w szczególności jeżeli dotyczy ono praw i wolności obywatelskich. Z tego powodu zwracam się do Pani Premier w sprawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 października 2010 r. (sygn. akt K 58/07). Przypomnę tylko, że w wyroku tym Trybunał uznał, iż art. 86 ust. 2 w związku z art. 86 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) w zakresie, w jakim określa zobowiązanie budżetu państwa do finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne wszystkich wskazanych w nim rolników i ich domowników, podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy, prowadzących działalność rolniczą bez względu na wysokość osiąganych przez nich przychodów, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 w związku z art. 84 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Równocześnie Trybunał orzekł, że wymieniony przepis, w zakresie tam wskazanym, traci moc obowiązującą z upływem 15 (piętnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Termin ten upłynął dnia 3 lutego 2012 r..

W uzasadnieniu powołanego wyroku Trybunał Konstytucyjny zaznaczył m.in., że „doprowadzenie do stanu zgodnego z Konstytucją wymaga podjęcia przez ustawodawcę intensywnych prac wykraczających poza ustawę zdrowotną, której przepisy zostały uznane za niekonstytucyjne. Ustawodawca, dokonując zmian prawnych winien uwzględnić, że kwestia zakresu i form współuczestnictwa ubezpieczonych rolników w finansowaniu systemu ochrony zdrowia powinna być oparta na zasadzie powszechności i dostosowana do reguł ogólnych tego systemu ale też powinna uwzględniać sytuację gospodarczą i możliwości finansowe uczestników

systemu ubezpieczeń zdrowotnych ze środków publicznych - zarówno płatników składek, jak i budżetu państwa partycypującego w finansowaniu systemu”.

Z inicjatywy Rady Ministrów, ustawodawca z dniem 1 lutego 2012 r., w ustawie z dnia 13 stycznia 2012 r. o składkach na ubezpieczenie zdrowotne rolników za 2012 r. (Dz. U. poz. 123), ustalił nowe zasady ustalania i opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne rolników oraz wskazał podmioty zobowiązane do jej opłacania w zależności od powierzchni gospodarstwa rolnego.

Wykonując wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego, ustawodawca zdecydował się na formułę rozwiązania o charakterze tymczasowym i częściowym, świadomie dokonując niepełnego i prowizorycznego wykonania wyroku (mieszcząc się w terminie jego odroczenia), wyraźnie przyznając w uzasadnieniu projektu cytowanej ustawy, że rozwiązanie docelowe wymaga dalszych działań, w tym przebudowy systemu podatkowego rolników. Uregulowania pierwotnie zostały przewidziane jako przejściowe, obowiązujące do końca 2012 r., lecz okres ich obowiązywania został przedłużony o kolejne lata:

- 2013 r. – na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1523),
- 2014 r. – na podstawie ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. (Dz. U. z 2013 poz. 1640),
- 2015 r. – 2016 r. na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 poz. 1935).

Ustawodawca powinien wykonywać wyroki Trybunału Konstytucyjnego, korzystając, co do zasady, ze środków legislacyjnych mających charakter trwały. Takich trwałych rozwiązań prawnych wymaga wykonanie wyroku Trybunału w sprawie zasad finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne rolników. Na te okoliczności Trybunał Konstytucyjny zwracał uwagę w treści „Informacji o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego” w 2013 r, 2014 r. i 2015 r..

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648), a także ze względu na koniec mojej kadencji, zwracam się do Pani Premier o osobisty wgląd w stan zaawansowania prac legislacyjnych nad przygotowaniem stosownych rozwiązań prawnych dotyczących wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zasad finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne rolników.

Z poważaniem,

Podpis na oryginale